

(1688) “ शर्द कुत्सिते शब्दे ” इति काशकृत्स्नेन (भ्वादौ)

पठितम् । स धातुः आत्मनेपदी इति च ज्ञायते । यथा शर्दते—अपानं त्यजति ।

(1689) “ शर्व गतौ ” (I-भ्वादि:- 423. सक. सेट्. पर.)

‘ एकः शर्वस्तालन्यादिः, अपरः षोपदेशः, अन्यो दन्त्यादिः । ’

इति क्षीरतरङ्गिण्याम् । ‘—गतौ हिंसायां च ’ इति कातन्त्रः । ‘ नोपधः

इति कौशिकः ’ इति माधवः । ‘ शर्व— ’ इति काशकृत्स्नः ।

शर्वकः-र्विका, शर्वकः-र्विका, शिशर्विषकः-षिका, शाशर्वकः-र्विका ;

शर्विता-त्री, शर्वयिता-त्री, शिशर्विषिता-त्री, शाशर्विता-त्री ;

इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि गत्यर्थककर्बतित्वत् (173) उद्धानि ।

(1690) “ शर्व हिंसायाम् ” (I-भ्वादि:-585. सक. सेट्. पर.)

शर्वकः-र्विका, शर्वकः-र्विका, शिशर्विषकः-षिका, शाशर्वकः-र्विका ;

शर्विता-त्री, शर्वयिता-त्री, शिशर्विषिता-त्री, शाशर्विता-त्री ;

इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककर्बतित्वत् (173-A) ज्ञेयानि ।

शर्वः-¹शर्वाणी ।

(1691) “ शल चलनसंवरणयोः ” (I-भ्वादि:-490. सक. सेट्. आत्म.)

‘ गतौ शलति संवृत्यां चलने शलते शलेः । ’ (श्लो. 154) इति देवः ।

शलकः-लिका, शलकः-लिका, शिशलिषकः-षिका, शाशलकः-लिका ;

शलिता-त्री, शालयिता-त्री, शिशलिषिता-त्री, शाशलिता-त्री ;

इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककलतित्वत् (174) ज्ञेयानि । शलः ;

शाला=गृहपर्यायः, ²शलभः, ³शल्यम्, शालिः-घान्यम्, णिनिप्रत्यये-शाली ।

इमानि रूपाण्यधिकान्यत्रेति विशेषः ।

1. शर्वति हिनस्तीति शर्वः शिवः । शर्वस्य स्त्री इत्यर्थे ‘ इन्द्रवरुणभवशर्व— ’

(4-1-49) इति पुंयोगे ऋषानुगौ भवतः । ‘ शिवा भवानी रुद्राणी शर्वाणी सर्वमङ्गला ’ इत्यमरः ।

2. औणादिके (द. उ. 7-18) अभच्प्रत्यये रूपमेवम् । शलभः=पतङ्गः ।

3. औणादिके (द. उ. 10-17) यक्प्रत्यये शल्यमिति रूपम् । शरीरान्तर्गतं शल्यमित्यर्थः ।